

tori prl. Marta Bekker'i hooleks. — Juba I vihu artiklite redigeerimisel osutusid mitmed artiklid asja uudsuse kui ka autorkonna mitmekesisuse tõttu oma väliselt kujult leksikonile ebasobivaiks ja osalt sisultki puudulikeks. Seepärast otsustati kogemuste rohkenedes II vihust alates mitte piirduda ainult artiklite välise ühtlustamisega, vaid võimalikult kõik artiklid enne trükki laskmist ka sisuliselt kontrollida võrdlemise kaudu vastava kirjanduse andmeiga ning ühtlasi muidki teid seks kasutades ja tarbekorral nii artiklite sisu kui nende juures leiduvaid bibliograafilisi andmeid parandada ning täiendada (osaliselt on see teostamist leidnud juba I vihus). Et leksikoni sekretariaadi töö mainitud nõuete maksmapanekuga paisus suuremaks, kui esialgu oli arvatud, võeti sekretäri abina oktoobris 1926 ametisse prl. Hilda Mühlberg, kes töötas leksikoni toimetuses kuni 1928. a. lõpuni peamiselt artiklite kontrollimise alal, olles ühtlasi ajuti abiks jooksvas kirjavahetuses sekretärile. Viimase ülesandeks jäi endiselt asjaajamine toimetuse liikmeiga, autoreiga ja trükikojaga, kirjavahetus, artiklite redigeerimine »väikese toimetuse» juhtnõoride järgi (kärpimine ja tarbekorral laiendamine, sisuline ja väline ühtlustamine kindla normi järgi, milleks suurem osa artikleid ümber kirjutati, muukeelsete artiklite tõlkimine), honoraaride maksmine, korrektor j. m. Lühikest aega töötas suvel 1928 toimetuse abijõuna N. Treumuth. Septembrist 1928 on peatoimetaja Eestist eemalolu tõttu P. Treiberg toiminud peatoimetaja asetäitjana. Artiklid jaotati harilikult aegsasti, määrates autoreile esitamiseks 6—9-kuulised terminid. Et mitmed artiklid saabusid siiski suure hilineemisega ja et tihti veel leksikoni vastava vihu trükkimise ajal tuli sellesse vihku paigutada uusi üleskerkinud nimesid, tekkis toimetamistöös ajuti raskusi, mis küll ei osutunud üldiselt ülepäästamatuiks, kuigi seetõttu mõned vähemad eksemplid kiires töös jäid tähelepanemata.

Toimetamistöö lõpule lähenedes tuli leksikoni toimetusel omandatud kogemuste põhjal paar teosesse puutuvat küsimust lahendada teisiti, kui oli alul mõeldud. Nimelt otsustati dets. 1928 esiteks leksikoni täiendusosa (*supplementa*) mitte leksikoni IV vihu lõppu paigutada, vaid see 2—3 aastat hiljemini välja anda eriteosena. Kuigi töö kestes oli täiendavalt otsustatud hulga (üle 100) uute nimede leksikoni lissasse võtmine ja mitmed (üle 40) neid nimesid käsitlevad artiklid autoreilt olid saadud, samuti kogutud tarvilikke lisaandmeid leksikonis trükitud artiklite kohta, arvati töö huvides otstarbekohaseks andmete kogumist jätkata ja seega tervele teosele terviklikum ilme anda. Teiseks leiti tarvilikuks varustada leksikon täielikuma, kui esialgu kavatsatud, nimederegistriga, võttes sellesse kõik isikunimed, mis leksikoni artiklis üldse esinevad. Sellekohane register koostati J. Jensen'i ja R. Kleis'i poolt.

Leksikoni koostamise ja toimetamise põhimõttest. Samatüübiliste välismaa teoste eeskujul on Eesti Biograafiline Leksikon oma laadilt mõeldud teaduslik-ajaloolise teatmeteosena, milles aset leiavad kõigi nende isikute elulood ja võimalikult ka hinnangud, kes Eesti maa ja rahva ajaloos, nende poliitilises, tulunduslikus ning kultuurilises arenemiskäigus on etendanud enam-vähem silmapaistvat osa, alates neist aegadest, mil eestlased astuvad ajaloo valgusse, see on üldiselt XIII sa-